

SPIS TREŚCI

1 HISTORIA TATUAŻY, EPIDEMIOLOGIA, SOCJOKULTUROWE UWARUNKOWANIA ZDOBIENIA SKÓRY TATUAŻEM	
– Aneta Szczerkowska-Dobosz	1
1.1. Historia tatuaży	1
1.2. Epidemiologia	7
1.3. Socjokulturowe uwarunkowania zdobienia skóry tatuażem	8
Piśmiennictwo	13
2 RODZAJE TRWAŁEJ PIGMENTACJI. TATUAŻE W MEDYCYNIE	
– Aneta Szczerkowska-Dobosz	15
2.1. Tatuaż dekoracyjny (artystyczny)	15
2.2. Tatuaż kosmetyczny (PMU, <i>permanent make-up</i> , makijaż permanentny)	17
2.3. Tatuaż medyczny (dermatografia)	18
Piśmiennictwo	28
3 SKŁADNIKI MIESZANIN DO TATUAŻU/PMU	
– Aneta Szczerkowska-Dobosz	31
3.1. Substancje barwiące (<i>colorants</i>)	33
3.1.1. Pigmenty (<i>pigments</i>), barwiące substancje nierozpuszczalne, kryjące substancje barwiące	33
3.1.2. Barwniki (<i>dyes</i>), barwiące substancje rozpuszczalne	37
3.2. Tusz do tatuażu/PMU	38
3.3. Pozostałe składniki	38
Piśmiennictwo	40
4 LOSY PIGMENTU W SKÓRZE – Aneta Szczerkowska-Dobosz	41
4.1. Co dzieje się z pigmentem w skórze?	41
4.2. Co się dzieje z tatuażem eksponowanym na naturalne i sztuczne źródła światła?	46
4.3. Wpływ światła lasera na tatuaż	48
4.4. Ryzyko związane z celową pigmentacją skóry	48
Piśmiennictwo	51
5 TATUAŻE – LEGISLACJA – Aneta Szczerkowska-Dobosz	53
5.1. Uprawnienia do wykonywania tatuaży/PMU	53
5.2. Skład tuszów do tatuaży/PMU – legislacja w Europie	54
Piśmiennictwo	60

6 TATUAŻ CZASOWY (HENNOWY)	
– <i>Elżbieta Grubska-Suchanek</i>	61
Piśmiennictwo	70
7 POWIKŁANIA CELOWEJ PIGMENTACJI SKÓRY	
– <i>Patrycja Rogowska</i>	73
7.1. Powikłania infekcyjne	74
7.1.1. Infekcje bakteryjne	77
7.1.2. Infekcje wirusowe	79
7.1.3. Grzybice i infestacje pasożytnicze	81
7.2. Reakcje alergiczne	82
7.2.1. Przewlekłe reakcje nadwrażliwości ograniczone do jednego koloru tatuażu	82
7.2.2. Ostre reakcje wypryskowe	88
7.2.3. Reakcje anafilaktoidalne	89
7.3. Przewlekłe reakcje zapalne w czarnych tatużach (CIBTR)	91
7.3.1. Obraz kliniczny	93
7.3.2. Diagnostyka	96
7.3.3. Leczenie	96
7.4. Bliznowacenie	97
7.5. Powikłania neurosensoryczne	98
7.6. Reakcje fototoksyczne	98
7.7. Defekty estetyczne spowodowane aplikacją tuszu	99
7.7.1. Migracja barwnika, rozmyty tatuaż	99
7.7.2. Utrata koloru tatuażu	100
7.7.3. Przeladowanie pigmentem	101
7.8. Powikłania psychospołeczne	101
Piśmiennictwo	105
8 TATUAŻ A ŁAGODNE I ZŁOŚLIWE NOWOTWORY SKÓRY	
– <i>Martyna Sławińska, Michał Sobjanek</i>	109
8.1. Tatuaż a ryzyko wystąpienia nowotworów skóry	111
8.2. Tatuaż a diagnostyka nowotworów skóry	113
8.3. Tatuaż u pacjenta, który przebył nowotwór skóry	119
8.4. Tatuaż u pacjenta z czynnikami ryzyka nowotworów skóry	120
Piśmiennictwo	126
9 TATUAŻ A PRZEWLEKŁE CHOROBY SKÓRY	
– <i>Marta Stawczyk-Macieja, Aneta Szczerkowska-Dobosz</i>	127
9.1. Przeciwwskazania do wykonania tatuażu	129
9.2. Tatuaż u chorych z łuszczycą	131
9.3. Tatuaż u chorych z liszajem płaskim	134

9.4.	Tatuaż u chorych z bielactwem	136
9.5.	Tatuaż u chorych z łysieniem	136
9.6.	Tatuaż u chorych z atopowym zapaleniem skóry	138
9.7.	Tatuaż u chorych z pokrzywką	139
9.8.	Tatuaż u chorych z wypryskiem kontaktowym	140
9.9.	Tatuaż u chorych z chorobami tkanki łącznej (toczeń skórny, toczeń układowy, twardzina ograniczona, twardzina układowa)	142
9.10.	Tatuaż a blizny	143
9.11.	Leczenie przewlekłych chorób skóry a tatuaż	145
9.11.1.	Leczenie immunosupresyjne	145
9.11.2.	Leczenie izotretynoiną	146
9.12.	Tatuaż w innych chorobach układowych	146
	Piśmiennictwo	147
10	TATUAŻ A NIEKTÓRE PROCEDURY MEDYCZNE	
	– <i>Aneta Szczerkowska-Dobosz, Martyna Sławińska</i>	149
10.1.	Tatuaż a znieczulenie zewnątrzoponowe	149
10.2.	Tatuaż a rezonans magnetyczny	151
10.3.	Biopsja węzła wartowniczego u pacjenta z tatuażem	153
	Piśmiennictwo	155
11	METODY USUWANIA TATUAŻY – <i>Magdalena Dobosz</i>	157
11.1.	Historia usuwania tatuażu	157
11.2.	Niespecyficzne metody usuwania tatuażu	158
11.3.	Laseroterapia. Podstawy fizyczne laseroterapii w tatuażach. Lasery stosowane w usuwaniu tatuażu	160
11.3.1.	Teoria selektywnej fototermolizy	163
11.3.2.	Podstawy fizyczne laserowego usuwania tatuażu	164
11.3.3.	Co dzieje się z pigmentem pod wpływem wiązki lasera?	169
11.4.	Kliniczne aspekty laserowego usuwania tatuażu	170
11.4.1.	Kwalifikacja pacjenta oraz czynniki determinujące skuteczność	171
11.4.2.	Protokół zabiegowy	174
11.4.3.	Środki ostrożności i powikłania pozabiegowe	178
	Piśmiennictwo	187
	SKOROWIDZ	189